

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

МЕСЕЧЕН
ХИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧЕН
БЮЛЕТИН

АПРИЛ
2018 г.

СОФИЯ

УВАЖАЕМИ СПЕЦИАЛИСТИ И РЪКОВОДИТЕЛИ,

Вие разполагате с поредния месечен хидрометеорологичен бюлетин. В него е направен месечен обзор на основни процеси и явления от метеорологична, агрометеорологична, хидрологична и екологична гледна точка за територията на страната. Оперативната информация, набирана от националната мрежа на НИМХ, дава възможност за бърза и обща преценка на влиянието на тези явления и процеси върху различни сфери на икономиката и обществения живот, за вземане на оптимални управленски решения и повишаване на икономическата полза от стопанската дейност и комфорта на живота.

Месечният бюлетин се публикува в ИНТЕРНЕТ на адрес: <http://www.meteo.bg>.

Подходяща информация за изследователски, юридически и бизнес цели, преминала през стандартен контрол, може да се получи чрез официална заявка до НИМХ, дадена на същия адрес.

НАЦИОНАЛНИЯТ ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

е основно оперативно и научноизследователско звено при БАН в областта на метеорологията агрометеорологията и хидрологията с дейност от национално и международно значение, осигуряваща:

- методическо и техническо поддържане и развитие на националната метеорологична, агрометеорологична и хидрологична мрежа от станции за измервания и наблюдения с изграждане и управление на съответните бази данни за нуждите на оперативни и изследователски задачи, за национални и международни бюлетини и годишници;
- сезонни, месечни, средносрочни, краткосрочни и свръхкраткосточни прогнози на времето и състоянието на морето, речните и подземни води, динамиката на водните запаси в почвата, фенологичното развитие и формирането на добиви от земеделските култури, предупреждения за опасни и особено опасни метеорологични явления, оценка на нанесени щети и повреди от метеорологични явления върху селското стопанство;
- изследване на климатичните ресурси, колебанията и измененията на климата, свързаните с това неблагоприятни явления и влиянието им върху различни сфери на стопанската дейност;
- метеорологични аспекти на замърсяването на въздуха, физични процеси в атмосферния граничен слой, атмосферни дифузионни модели, мониторинг на радиоактивност на атмосферата и валежите, химизъм на валежите, системи за ранно предупреждение за замърсяване на въздуха;
- осигуряване с научно-приложни изследвания, експертни оценки, разработки и методики на различни дейности в селското стопанство, транспорта, енергетиката, строителството, туризма, проектирането, водното стопанство, търговията, екологията, гражданската защита и други изследователски разработки в областта на природните и инженерните науки;
- обучение на специализанти, дипломанти и докторанти, в сферата на компетентност на НИМХ;
- участие в глобалния и регионалния (VI регион Европа, към СМО) обмен на данни, информации и прогнози по програмите, координирани от Световната метеорологична организация (СМО), ЮНЕСКО, ЕС и други.

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

I.1. Синоптична обстановка

I.2. Температура на въздуха

I.3. Валежи

I.4. Силен вятър

I.5. Облачност и слънчево греене

I.6. Снежна покривка и слана

I.7. Особени и опасни метеорологични явления

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

III. КИСЕЛИННОСТ НА ВАЛЕЖИТЕ И РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

IV. ХИДРОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА РЕЧНИЯ ОТТОК

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА

1.IV: Баричното поле над Балканския полуостров е циклонално и преминава студен атмосферен фронт. На много места има краткотрайни валежи, в отделни райони и гръмотевици. Преди фронта се усилва югозападният вятър особено в източните райони и северно от планините.

2-3.IV: След преминаването на фронта налягането се повишава и баричното поле става антициклонално. Валежите спират и облачността се разкъсва и намалява. През втория ден северозападният вятър отслабва и стихва. На 3.IV минималните температури са ниски, на места до -2° - 0° , но дневните се повишават.

4-6.IV: През първия ден налягането се понижава. Баричното поле над Балканите остава относително високо, но размито. През втория ден полето става циклонално и през полуострова преминава циклон и, свързания с него, студен атмосферен фронт. Облачността се увеличава и от запад започват валежи, които през нощта срещу 6.IV достигат и източните райони. През деня на 6.IV валежи има в северозападната половина от страната, а в югозападната част има и гръмотевици. Температурите се понижават.

7.IV: От север налягането се повишава и северната половина от Балканския полуостров е под влияние на баричен гребен, част от антициклон с център над Беларус, а южната половина от полуострова е под влияние на циклонално барично поле. Облачността е предимно значителна, но без валежи.

8.IV: Баричното поле над Балканския полуостров е антициклонално, облачността се разкъсва и температурите се повишават.

9-10.IV: Налягането се понижава и баричното поле над Балканите става циклонално, но активните атмосферни процеси остават над Западна и Северна Европа. Времето е предимно слънчево, температурите се повишават още. През втория ден по Черноморието се образуват мъгли.

11-14.IV: Баричното поле над Балканския полуостров е размито, през повечето дни циклонално, а в края на периода антициклонално. Облачността над страната е разкъсана, по Черноморието и на места в Горнотракийската низина е мъгливо. Температурите се повишават. На 13.IV в северозападните райони превалява краткотраен дъжд.

15-18.IV: Балканският полуостров попада в предната част на средиземноморски циклон с център над Италия и антициклон от североизток. През втория ден циклонът се приближава и над полуострова полето е циклонално. Времето е облачно, започват и валежи, които на 17.IV обхващат страната, а в югозападните райони са придружени и с гръмотевици. В края на периода налягането се повишава, полето става антициклонално. Валежите спират и температурите се повишават.

19-20.IV: Баричното поле над Балканите е антициклонално, като центърът на антициклона е над Средна Европа, а над Източна Европа има циклон. В източната периферия на антициклона у нас от север-североизток за кратко прониква хладен въздух. Температурите се понижават и на места, главно в източната половина от страната, има и краткотрайни валежи с гръмотевици.

21-23.IV: Баричното поле над Балканския полуостров е размито. Преобладава слънчево време с временни увеличения на облачността над източните и планинските райони. Температурите се повишават.

24-27.IV: През първия ден в циклонално барично поле над Балканите преминава студен атмосферен фронт и на много места има краткотрайни превалявания и гръмотевична дейност. През следващите дни баричното поле остава циклонално. В часовете преди обяд е предимно слънчево, но след пладне се развива купеста и купесто-дъждовна облачност и на места има краткотрайни превалявания и гръмотевични бури. Регистрирани са и градушки.

28-30.IV: В размито барично поле с относително високо налягане преобладава слънчево време, над планинските райони с временни увеличения на облачността, без съществени валежи.

Метеорологична справка за месец април 2018 г.

Станция	Температура на въздуха (°C)						Валеж (mm)				Брой дни с			
	T _{cp}	δT	T _{макс}	Дата	T _{мин}	Дата	Сума	Q/Qn	макси- мален	Дата	валеж (mm)		вятър ≥14 m/s	Гръмо- тевици
											≥1	≥10		
София	15.0	4.8	27.4	24	0.5	3	28	55	9	7	6	0	0	3
Видин	16.0	3.9	30.4	24	-0.8	3	14	25	7	18	4	0	2	1
Монтана	16.0	4.2	30.2	24	3.0	3	6	11	2	7	3	0	1	1
Враца	16.2	4.5	28.8	24	4.7	4	22	31	8	1	6	0	2	1
Плевен	16.9	4.3	29.8	26	3.0	3	20	41	9	7	4	0	0	3
В.Търново	17.2	5.0	30.0	26	1.0	3	5	8	2	25	2	0	2	1
Русе	17.6	4.6	31.6	26	3.5	3	11	20	5	2	4	0	3	0
Разград	15.4	4.7	28.3	26	2.9	3	17	32	10	2	2	0	1	0
Добрич	13.7	4.5	29.8	24	1.6	3	9	22	7	2	2	0	1	2
Варна	12.8	2.5	26.0	22	4.0	4	10	22	5	2	2	0	1	2
Бургас	12.5	1.6	28.0	22	5.6	4	9	18	4	2	1	0	5	2
Сливен	15.5	3.9	28.0	26	4.8	3	3	6	1	21	1	0	5	1
Кърджали	16.0	4.1	28.9	26	1.2	3	4	7	2	21	2	0	5	0
Пловдив	16.4	4.2	30.5	24	0.4	3	25	59	15	7	4	1	0	3
Благоевград	16.2	4.2	30.2	24	0.5	3	16	36	5	7	5	0	0	5
Сандански	17.6	4.2	30.2	24	4.0	3	12	31	7	7	3	0	1	4
Кюстендил	15.3	4.2	29.2	24	-0.8	3	29	62	14	18	4	1	0	3

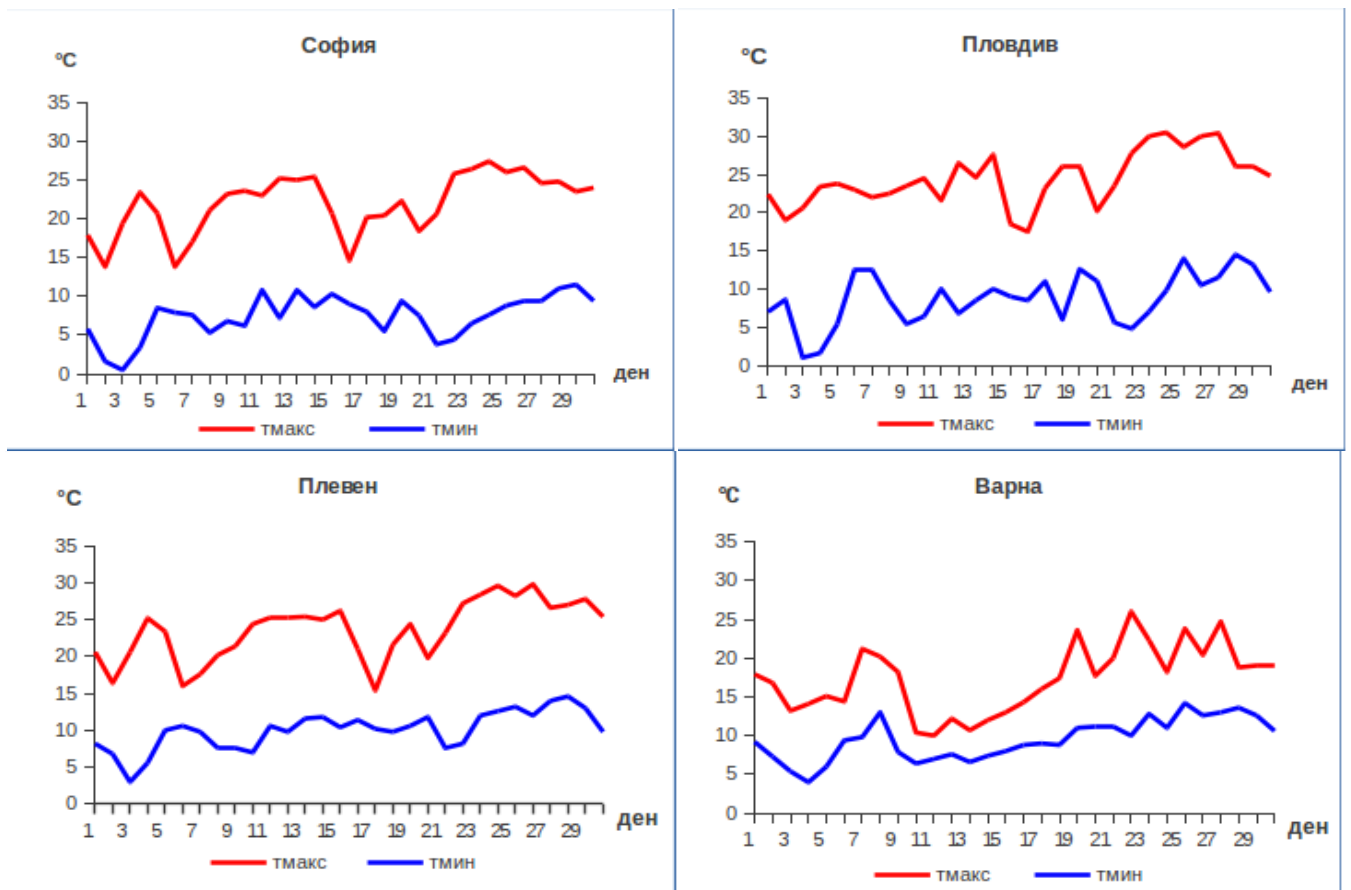
δT - отклонение от месечната норма на температурата; Q/Qn - процентно отношение на месечната сума валеж спрямо нормата. Нормите са изчислени по данни за периода 1961-1990 г.

2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА

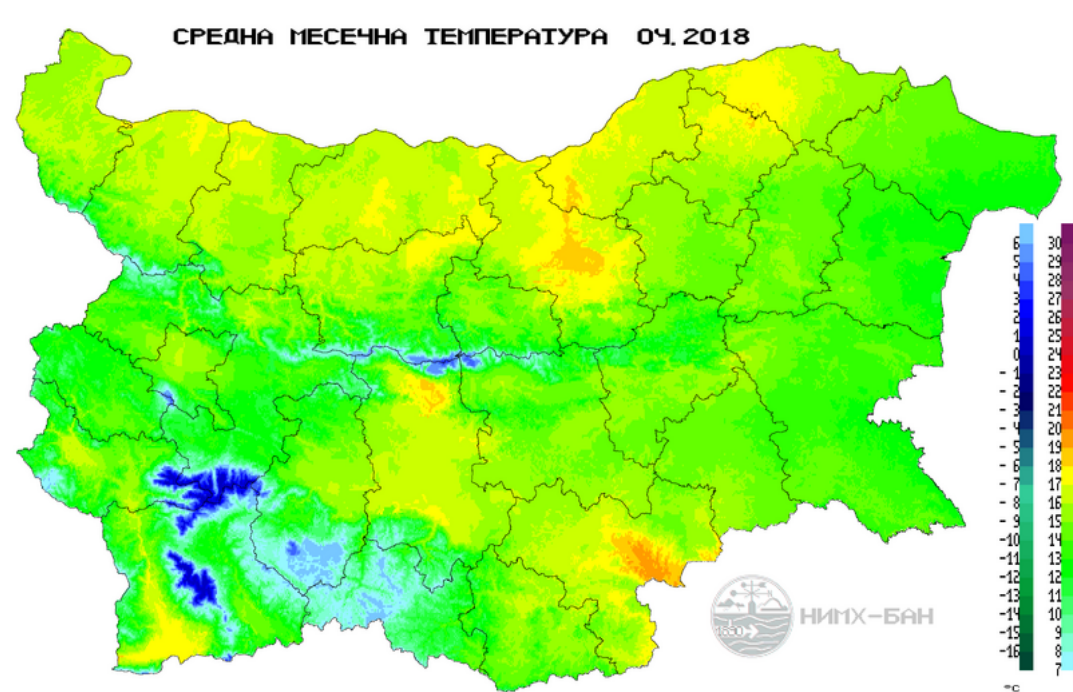
Средните месечни температури са между 11 и 18°C. По планинските върхове средните месечни температури са между -0.1°C (Мусала) и 8.7°C (Рожен). Месец април е най-топъл в Любимец (средна месечна температура 19.2°C), и най-студен в Чепеларе (средна месечна температура 9.7°C). Средните месечни температури имат отклонение от месечната норма между +1.6 и +6°C.

На 2.IV е относително студено със средни денонощни температури около 1°C под месечната норма средно за страната. На 1 и 3.IV е с температури близки до нормата. През останалите дни е относително топло със средни денонощни температури между 2 и 8°C над месечната норма средно за страната. Най-студено е в Чепеларе на 2.IV (средна денонощна температура 2.8°C). Най-топло е в Любимец на 27.IV (25.4°C).

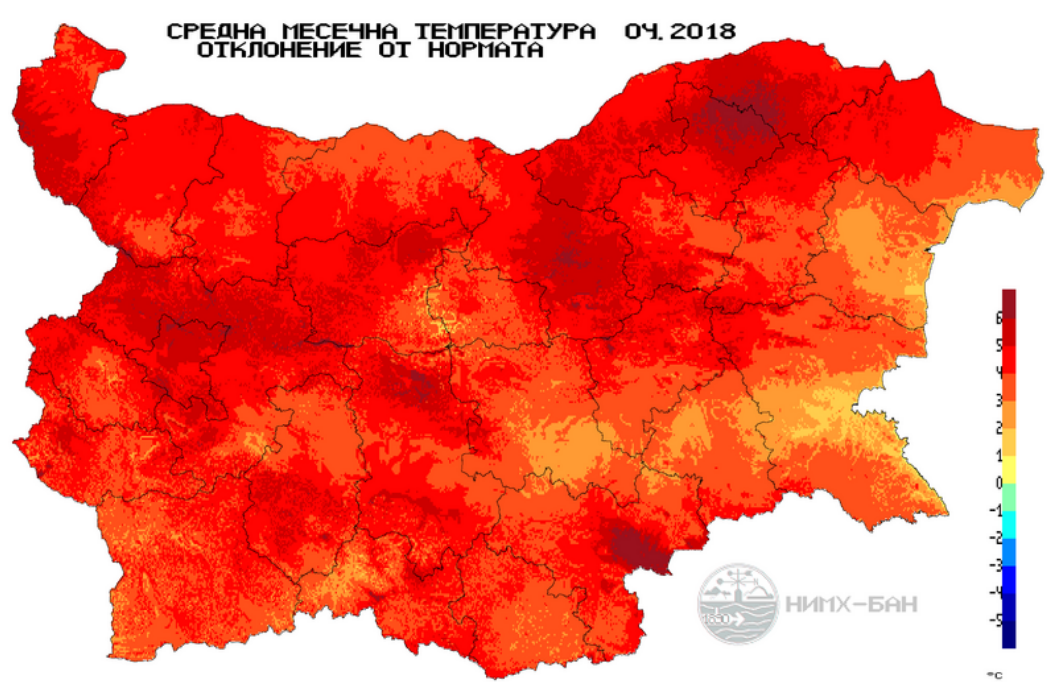
Най-високите максимални температури са между 23 и 31°C и на повечето места са постигнати през периода 22-26.IV (Дългопол 31.8°C на 24.IV). Най-ниските минимални температури са между -4 и 6°C и са измерени на 3-4.IV (Чепеларе -4°C на 3.IV).

Температура на въздуха (°C) през април 2018 г. в някои градове.

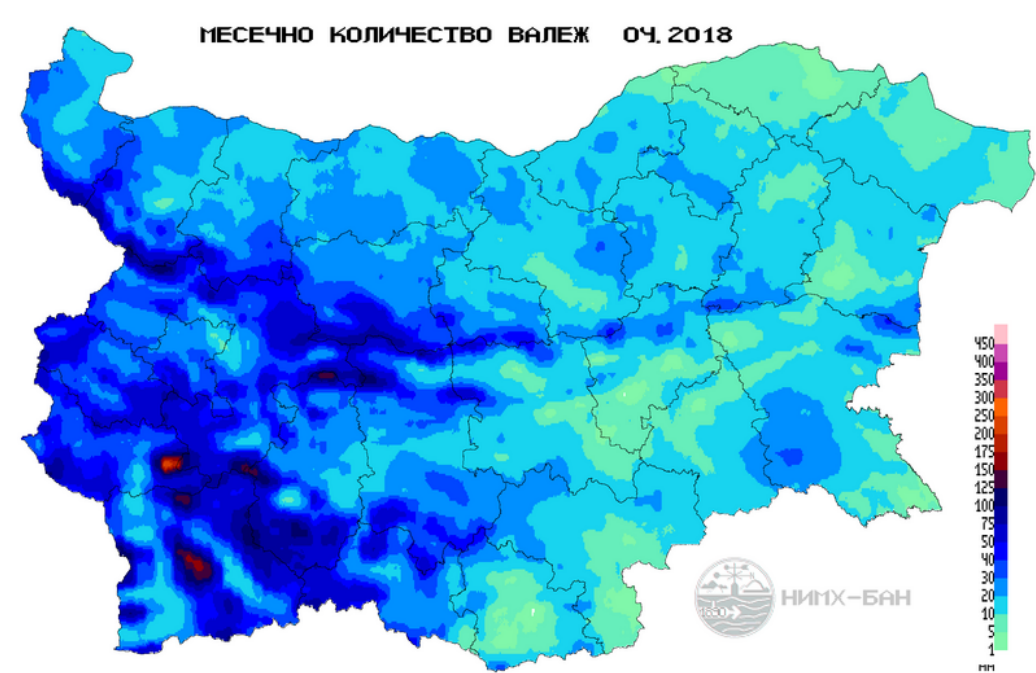
Средна месечна температура на въздуха (°C), април 2018 г.

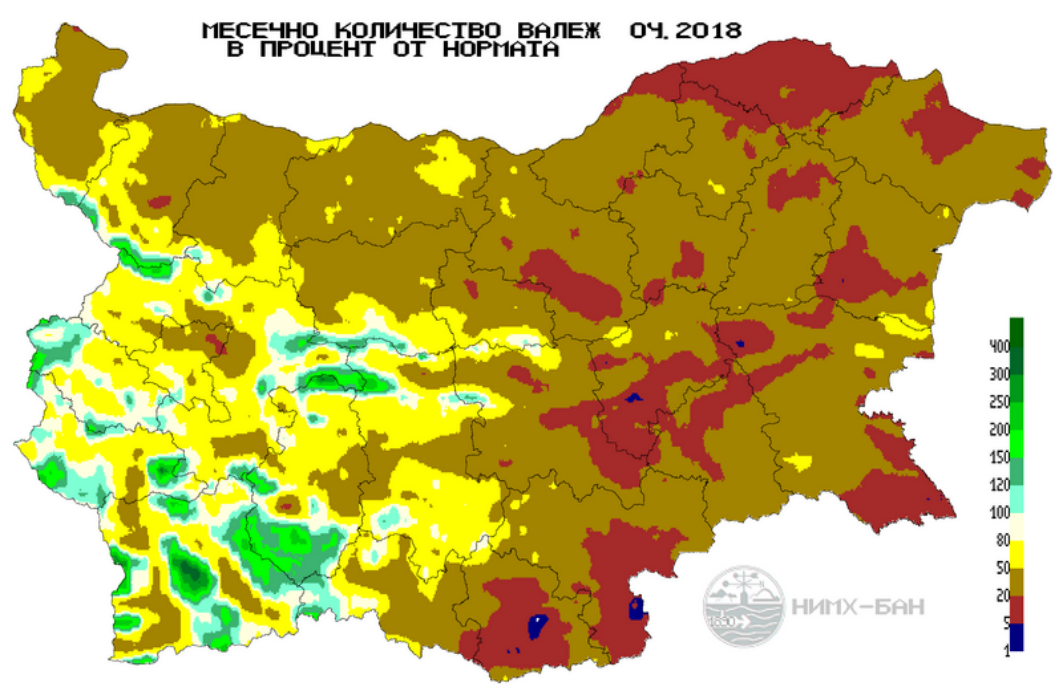
Средна месечна температура - отклонение от нормата (°C), април 2018 г.

3. ВАЛЕЖИ

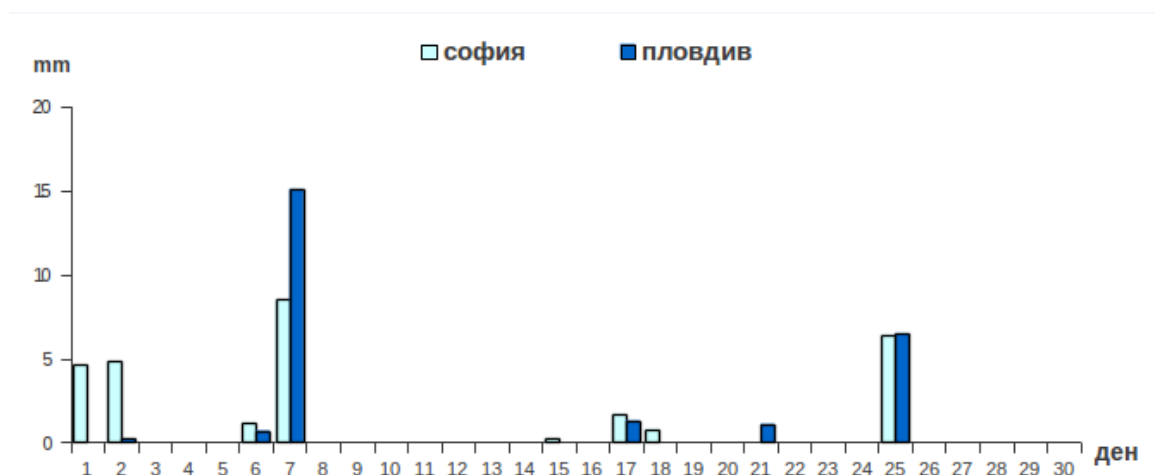
Месечните суми на валежите са между 0 и 76% от месечната норма. Почти без валежи е през периодите 3-5.IV и 7-13.IV и 21-24.IV. През останалите дни има предимно слаби валежи в различни части на страната, но по-често в Западна и Централна България. Най-масови са валежите на 1-2.IV, а най-обилни – на 6-7.IV в планинската част на Западна България, където са постигнати 24-часови количества валеж до 10-27 mm. Най-голямото 24-часово количество валеж е измерено в Якоруда на 7.IV (27.6 mm от дъжд). Броят на дните с валеж над 1 mm е между 0 и 6. Броят на дните с валеж над 10 mm е между 0 и 1.

Площно разпределение на месечните количества валеж (mm), април 2018 г.

Месечни количества валеж в процент от нормата, април 2018 г.

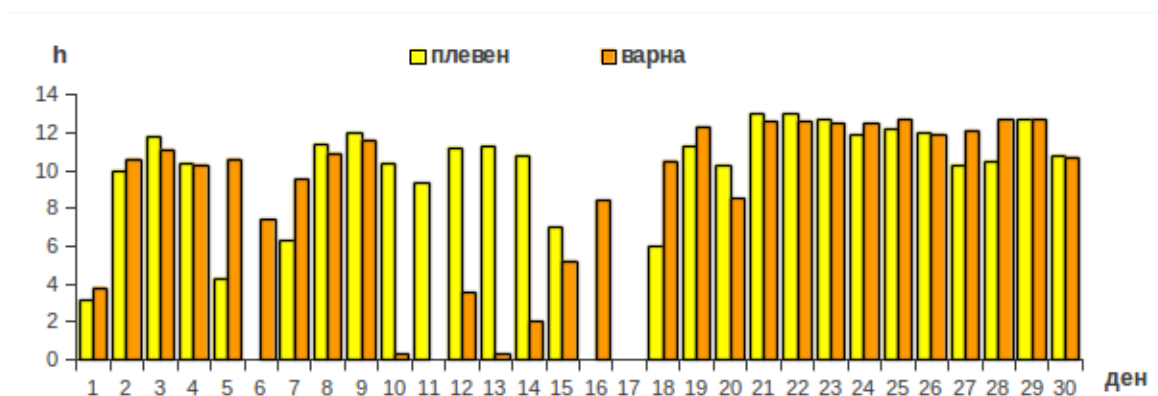
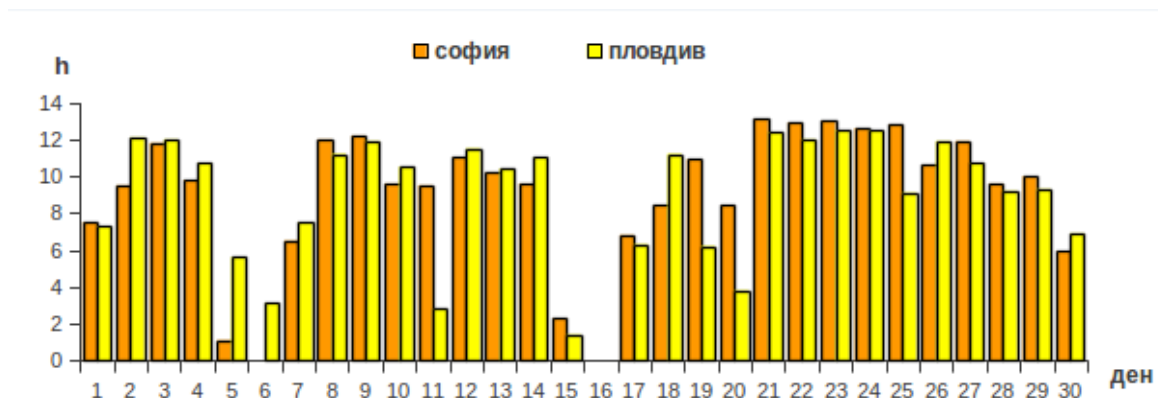
Денонощни количества валеж (mm) през април 2018 г.

4. СИЛЕН ВЯТЪР

На 1-2.IV, при преминаването на студен фронт от запад, има условия за силен (14 m/s и повече) вятър в Дунавската равнина и Източна България. Силният вятър е от юг – преди фронта или от северозапад – след него. В най-източните райони има условия за силен североизточен вятър и около 7.IV и 27.IV. По високите планински върхове духа бурен вятър на 1-2.IV. Броят на дните със силен вятър е между 0 и 3, а в Югоизточна България достига до 5.

5. ОБЛАЧНОСТ И СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ

Средната облачност е между 2 и 6 десети, което е под месечната норма. Броят на ясните дни е между 0 и 20, което е около и над нормата. Броят на мрачните дни е между 0 и 10, което е под нормата.

Слънчево греене (в часове) през април 2018 г.

6. СНЕЖНА ПОКРИВКА И СЛАНА

Месецът започва със снежна покривка само в планините над 1600 m надморска височина. По планинските върхове месецът започва със снежна покривка между 4 cm (Мургаш) и 128 cm (Черни връх). По върховете над 2000 m след 27.IV остават петна стар сняг.

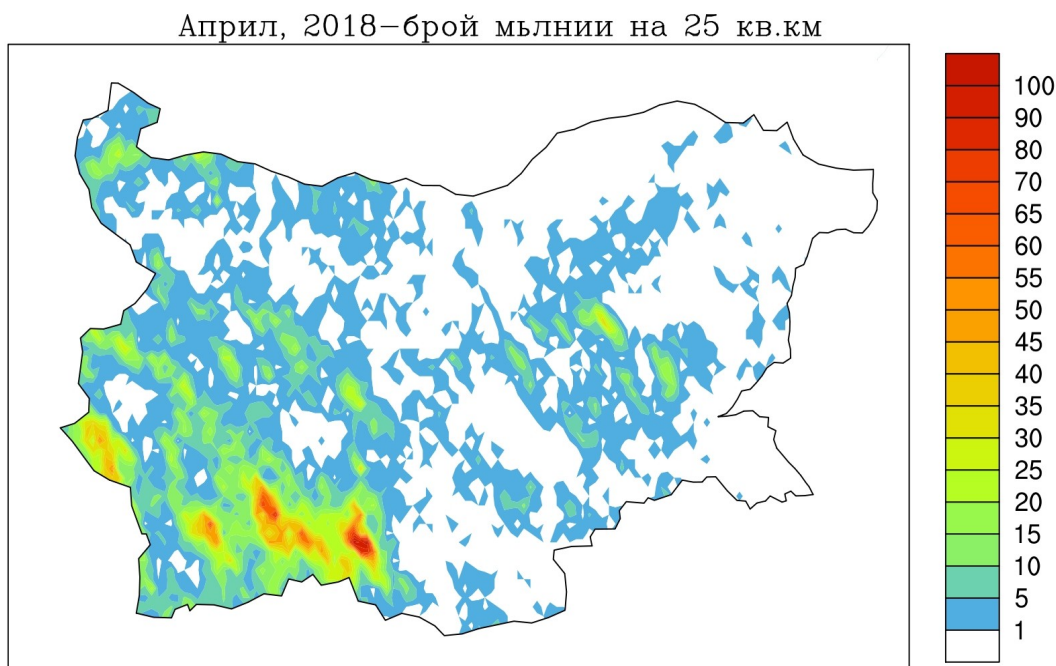
На 3.IV има слана на много места в цялата страна, а на 4.IV – на места в Източна и Южна България.

7. ОСОБЕНИ И ОПАСНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Мъгли се образуват общо в 18 дни от месеца по данни от синоптичните станции в равнинните и полупланински части от страната (през април 2017 г. – 17 дни). По високите части на планините, броят на дните с мъгла (облачна среда) е 24.

Гръмотевична дейност е регистрирана в 11 дни от месеца (през април 2017 г. – 14 дни). Най-масови са гръмотевичните бури на 1 и в периода 24-26.IV.

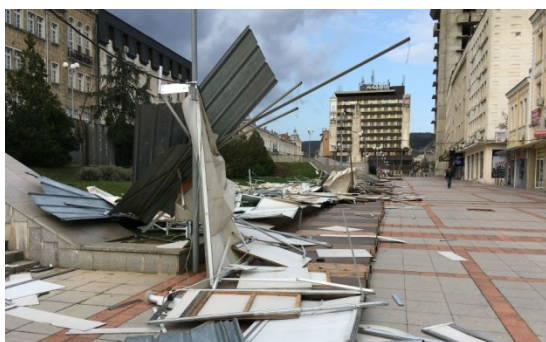
Валежи от град са наблюдавани в 7 дни от месеца (съответно 10 дни от април 2017 г.). С масов характер са градушките на 1.IV (в 11 области на страната).

Особено опасни явления

01-02.IV – Предупреждения за силен вятър бяха издадени от НИМХ за 16 области от страната. В много райони бяха регистрирани и гръмотевични бури и градушки, придружени с пориви на вятъра над 14 m/s. Според данни от медите, щети от силния вятър бяха регистрирани в Благоевград, София, Шумен, Стара Загора и др. Съобщенията бяха главно за счупени клони, паднали дървета, съборени временни съоръжения, повредени билбордове и др.

01. IV. 2018 – Щети от силния вятър

гр. Шумен (bnr.bg/shumen)

гр. Благоевград (struma.com)

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА

През месец април агрометеорологичните условия се определяха от сухо време и температури надвишаващи климатичните норми. По-значителни валежи през април бяха регистрирани в Плевен – 20 l/m², Кнежа – 18 l/m², Оряхово – 16 l/m², София – 28 l/m², Пловдив – 25 l/m², Пазарджик – 19 l/m², Кюстендил – 29 l/m². В останалите райони на страната отчетените валежи бяха оскъдни и под 50% от месечните норми.

Активната вегетация при зимните житни култури и агрометеорологичните условия, характеризирани чрез валежи под нормата и температурни наднормени аномалии, доведоха до промени в нивата на почвените влагозапаси в коренообитаемия почвен слой.

На 7.IV, при измерване на почвената влага в слоевете 0-50 cm и 0-100 cm при пшеницата и ечемика, стойностите отчетени в агростанциите Царев Брод, Сливен, Казанлък бяха 90-95% от пределната полска влагоемност (ППВ). Между 95 и 100% от ППВ бяха измерените стойности в станциите Главиница, Ямбол, Карнобат, Хасково, Пловдив, Пазарджик. Изключения са регистрирани при станция Долни Чифлик – под 90% от ППВ и при станция Кюстендил – под 75% от ППВ.

При следващото измерване на почвените влагозапаси на 17.IV беше констатирано, че в агростанциите Кнежа, Новачене, Силистра, Главиница и Сливен в 0-50 cm слой при есенните култури те са 70-75% от ППВ. Около 90% от ППВ бяха измерените количества в агростанциите Търговище, Царев Брод, Казанлък, Пазарджик, Пловдив и Кюстендил. При слънчогледа, в 0-20 cm слой, съдържанието на влага бе в граници от 74 до 93% от ППВ (Новачене – 74%, Бъзовец – 77%, Кнежа – 78%, Николаево – 93%).

При угарите и полетата предвидени за сеитба на пролетни култури почвените влагозапаси в 20 cm слой също бяха много добри в Ямбол – 97%, Пловдив – 90%, Пазарджик – 92%, Сандански – 82%, Търговище – 88%, Главиница – 89%, Долни Чифлик – 80%, близки до границата на оптимално овлажнение в Силистра – 71%, Павликени – 72%, Карнобат – 74%, Казанлък – 77% от ППВ и незадоволителни в станциите Борима – 69% и Сливен – 47% от ППВ. При пшеницата и ечемика в слоя 0-100 cm беше наблюдавано понижаване на почвените влагозапаси. Най-ниски стойности са измерени в Новачене 69%, Долен Чифлик 76%, Сливен и Кнежа 77% от ППВ. Водните запаси в станциите Главиница, Силистра, Павликени, Бъзовец и Разград бяха 80-87% от ППВ, а в останалите райони са измерени над 90% от ППВ.

И през третото десетдневие времето се задържа сухо за периода с високи температури, като

тенденцията на процесът на намаляване на почвените влагозапаси продължи. При последното определяне на почвените влагозапаси за месец април, в слоя 0-50 cm при пшеницата най-ниски стойности 65-70% от ППВ бяха отчетени в станциите Главиница, Карнобат, Пазарджик, Кюстендил, по-високи, но близки до границата на оптималните 70-75% от ППВ бяха влагозапасите измерени в агростанциите Долни Чифлик, Сливен, Казанлък.

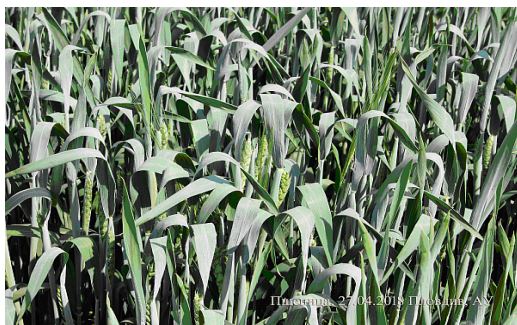
При слънчогледа в 50 cm слой измерените стойности на водните запаси бяха в рамките на оптималните.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

Наднормените температури през първото десетдневие на април, с максимални стойности достигнали в края на десетднешното до 26-27°C (Ловеч, В. Търново, Шумен, Разград, Русе, Силистра, Добрич, Сандански, Кърджали, Елхово, Карнобат), дадоха тласък в развитието на земеделските култури. През този период значителна част от зимните житни култури встъпиха във фаза вретенене. Фаза братене и преход от братене към вретенене протичаше при посевите във високите полета и на места в западните райони на страната. При рапицата се наблюдаваха фазите образуване на разклонения и бутонизация.

През десетднешното при овощките, незасегнати от мартенските студове, протичаха различни фази – от разпукуване на пъпките до цъфтеж. При лозата се осъществяваше набъбване и разпукуване на пъпките.

Агротемперологичните условия през второто и третото десетдневие на април, с изключение на районите по Черноморското крайбрежие, се определяха от необичайно високи за сезона температури. През второто десетднешното бяха регистрирани максимални стойности от порядъка на 27-29°C, а през третото - до 30°C (Видин, Монтана, Лом, Русе, Пловдив, Пазарджик, Сандански, Ст. Загора). Наднормените топлинни условия до края на април поддържаха ускорена вегетацията на есенните посеви.

През второто десетдневие при пшеницата и ечемика протичаше масово фаза вретенене, а през третото – значителна част от посевите на места в Дунавската равнина и в Южна България (агростанциите: Кнежа, Павликени, Царев Брод, Пазарджик, Пловдив, Ямбол) встъпиха във фаза изкласяване.

През втората половина на април при рапицата протичаше цъфтеж, оплождане, а в Южна България и формиране на шушулки (агростанциите Пловдив, Хасково).

В края на месеца при засетите посеви със слънчоглед и царевица се наблюдаваше поникване и листообразуване.

При лозата протичаха различни фази: 3-ти лист, образуване и отделяне на реса.

При орехите се осъществяваше формиране на женски и цъфтеж на мъжки съцветия.

3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

В началото на април горните почвени слоеве бяха преовлажнени, което забави сеитбата на пролетните култури. През второто и третото десетдневие се провеждаха предсеитбени обработки, внасяне на минерални торове, сеитба на слънчоглед и царевица. През втората половина от месеца се извършваха растителнозащитни пръскания при зимните житни култури и овошките, започна сеитбата на някои от топлолюбивите пролетни култури (фасул), а в южните райони – засаждане на домати за ранно полско производство.

III. КИСЕЛИННОСТ НА ВАЛЕЖИТЕ И РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

1. КИСЕЛИННОСТ НА ВАЛЕЖИТЕ

Мрежата за мониторинг на химическия състав на валежите към НИМХ се състои от 35 станции на територията на цялата страна. Проби се събират 4 пъти в денонощието в основните синоптични срокове (0, 6, 12, 18 UTC). В момента на пробонабирането се измерва рН на валежа и стойностите се предоставят в реално време.

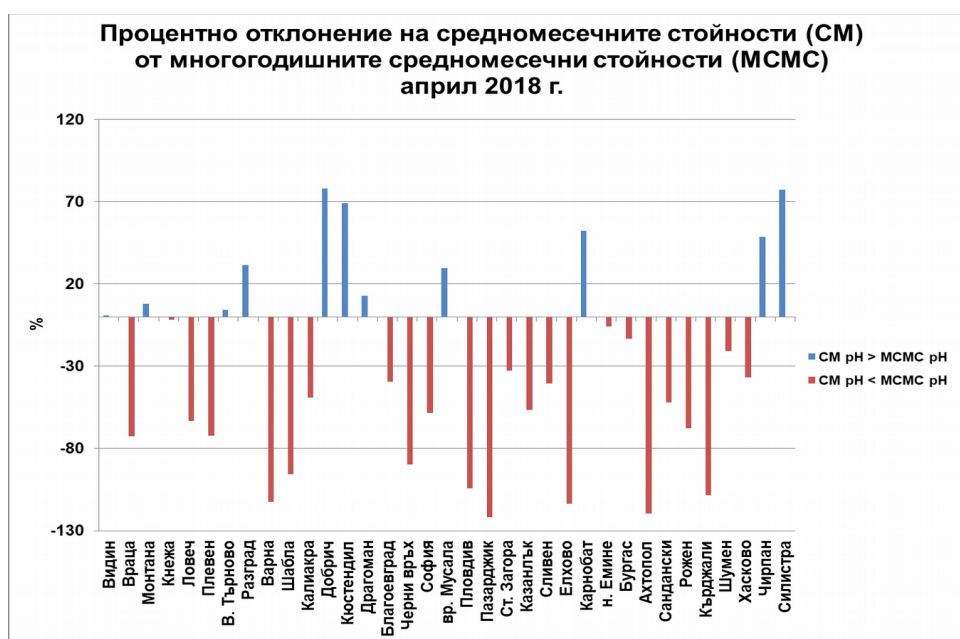
Стойностите, спрямо които се оценява киселинно-алкалния състав на валежите, са: $pH < 5$ – киселинни, $5 \leq pH \leq 6$ – неутрални, $pH > 6$ – алкални. Друг показател за оценка са многогодишните средни месечни стойности (МСМС) на рН за всяка станция. Те са изчислени за периода 2002 – 2016 г.

През месец април е имало валежи във всички станции от мрежата по химия на валежите на НИМХ. Измерена е киселинността на 91.2% от количеството на всички паднали валежи. Неизследвани са малките валежи и случаите на валеж при силен вятър, когато събраните количества са недостатъчни за анализ.

В 29.4% от станциите измерените стойности са по-високи от съответните многогодишни средни месечни стойности на рН за април. В 70.6% от станциите те са по-ниски. По-високи от типичните МСМС са стойностите в станциите Видин, Монтана, В. Търново, Разград, Силистра, Добрич, Драгоман, Мусала, Карнобат и Чирпан, а в останалите са по-ниски.

През април 23.5% от средните месечни стойности на рН са в киселинната област, 17.6% са алкални и 58.8% от тях са неутрални. Слабо киселинни са валежите в Ловеч, Плевен, Черни връх, Пазарджик и Кърджали. Слабо алкални са валежите, измерени в станциите В. Търново, Добрич, Стара Загора, и Шумен. Най-киселинни са средномесечните стойности за станция Ахтопол, а най-алкални – в Кюстендил.

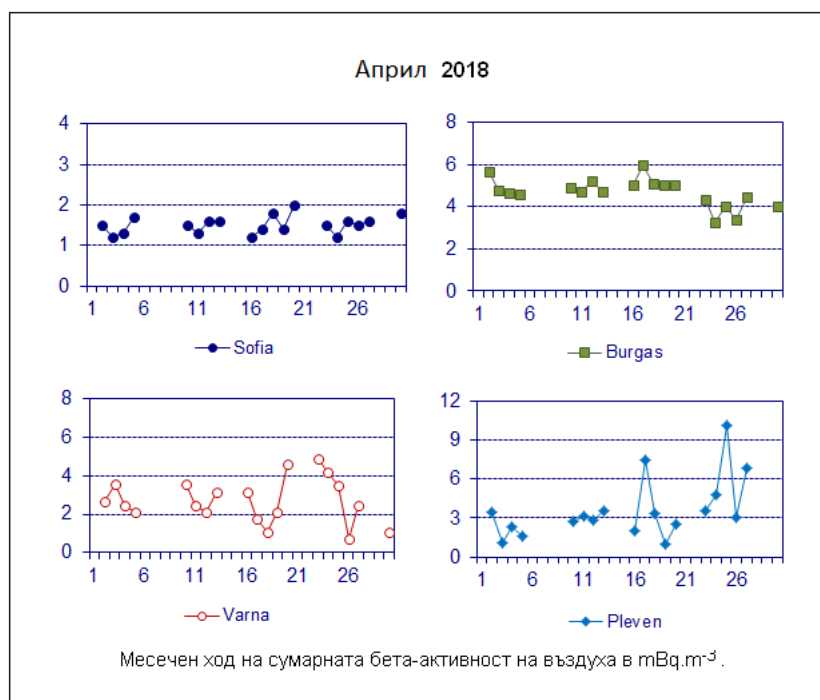

2. РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

В НИМХ-БАН се провеждат дългогодишни научни изследвания в областта на атмосферната радиоактивност. При регистриране на отклонения в обичайните стойности на наблюдаваните в НИМХ характеристики на атмосферната радиоактивност, информацията се предава на оторизираните държавни институции.

Основен метод за измерване на радиоактивността на атмосферата в НИМХ-БАН е бета радиометрията на аерозолни филтри, атмосферни отлагания и валежи, тъй като преобладаващата част от техногенните биологично значими радионуклиди са бета-лъчители. При измерена повишена бета активност се извършва спектрометричен анализ за специфични гама, бета-гама или алфа радионуклиди в съответните атмосферните проби.

Изследванията се базират на проби, набирани в мрежата от станции на НИМХ-БАН и анализирани в 4 радиометрични лаборатории в София, Варна, Бургас и Плевен. Особено внимание се обръща на възможен трансграничен пренос на замърсяващи вещества, включително и радиоактивни примеси (чл.22 ал.1 от „Закона за чистотата на атмосферния въздух“, Обн., ДВ бр.45 от 28.05.1996).

Средните месечни стойности на общата бета активност на атмосферния аерозол в приземния въздух, измерени 120 часа след пробовземането на филтъра, в София, Варна, Бургас и Плевен през април 2018 г. варират от 1.5 до 4.7 mBq/m^3 . Средните стойности са близки и по-ниски от тези през предходния месец. Максимална стойност на дневните концентрации е измерена на 30.IV в Плевен.

Стойностите на дългоживущата обща бета активност на атмосферните отлагания и валежите в станциите от мрежата на НИМХ през април 2018 г. са в границите на фоновите вариации.

Средните стойности от измерването на аерозолните проби се получават от измервания в работни дни. Радиоактивността на атмосферните отлагания и валежите се отчита без прекъсване.

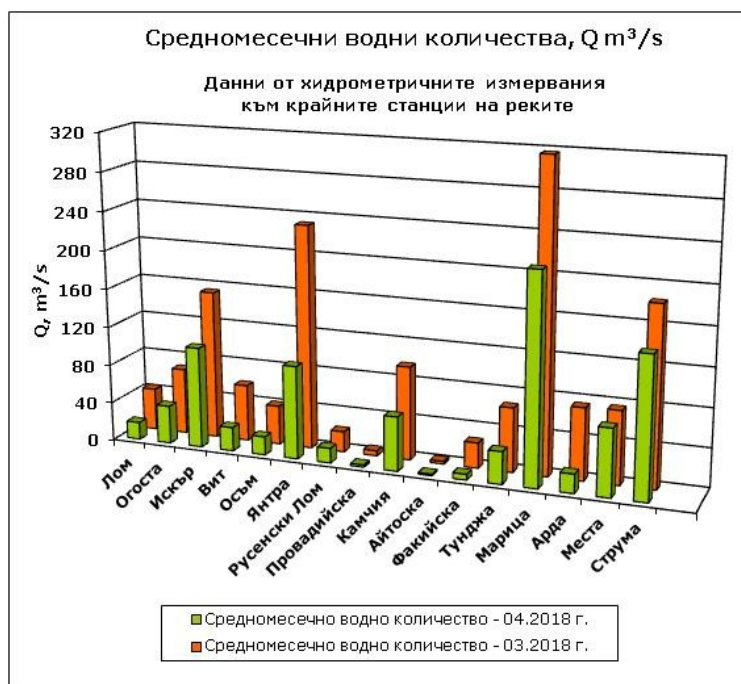
IV. ХИДРОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА РЕЧНИЯ ОТТОК¹

Общият обем на речния отток в страната за месец април е 3245 млн. m^3 . Стойността му е с около 47% по-малка от стойността за месец март и 1.5 пъти по-голяма от стойността за месец април 2017 г.

Средномесечните водни количества за месец април при по-голяма част от наблюдаваните пунктове на реките в страната са били над месечните норми. Около и под тях са водните количества във водосборите на р. Вит, р. Осъм и р. Янтра (Дунавски басейн); р. Провадийска при гара Синдел и р. Ропотамо при с. Веселие (Черноморски басейн); в горното течение на р. Тунджа и р. Марица и притока ѝ р. Чепеларска, както и във водосбора на р. Арда (Източнореломорски басейн); р. Сушицка при с. Полена, р. Пиринска Бистрица при с. Горно Спанчево (Западнореломорски басейн). В периодите 1-2.IV, 6-8.IV, 17-20.IV в резултат на валежи са регистрирани повишения на речните нива в по-голяма част от страната – в Дунавски басейн с до +60 cm в периода 6-8.IV, в Черноморски басейн с до +20 cm в периода 19-20.IV, в Източнореломорски басейн с до +57 cm в периода 6-8.IV и в Западнореломорски басейн с до +57 cm в периода 6-8.IV. Водните количества на реките в страната са били около и под праговете за средни води, а около праговете за високи води са били водните нива на реките в средното и долно течение на р. Искър, водосбора на р. Русенски Лом (Дунавски басейн), в средното течение на р. Марица (Източнореломорски басейн) и в Западнореломорския басейн.

¹ Данните са за водни стоежи измерени в 08:00 ч. местно време, оперативна информация от автоматични станции и водни количества определени по временни ключови криви.

В Дунавския басейн обемът на речния отток за месец април е 1267 млн. m^3 , което е с около 52% по-малко от предходния месец и около 1 път повече от обема на речния отток за същия период на миналата година. Вследствие на валежи в периодите 1-2.IV, 6-8.IV, 10-12.IV и 16-18.IV са регистрирани незначителни повишения на речните нива във водосборите на р. Нишава с +36 cm при гр. Калотина в периода 6-8.IV; р. Искър по основната река с +38 cm при гр. Нови Искър в периода 6-8.IV и в притока ѝ р. Малък Искър при гр. Етрополе с +33 cm в периода 16-18.IV; р. Вит при с. Биволаре с +34 cm в периода 6-8.IV; р. Осъм при с. Изгрев с +60 cm в периода 6-8.IV; р. Янтра по притока ѝ р. Голяма река при гр. Стражица с +48 cm в периода 1-2.IV.

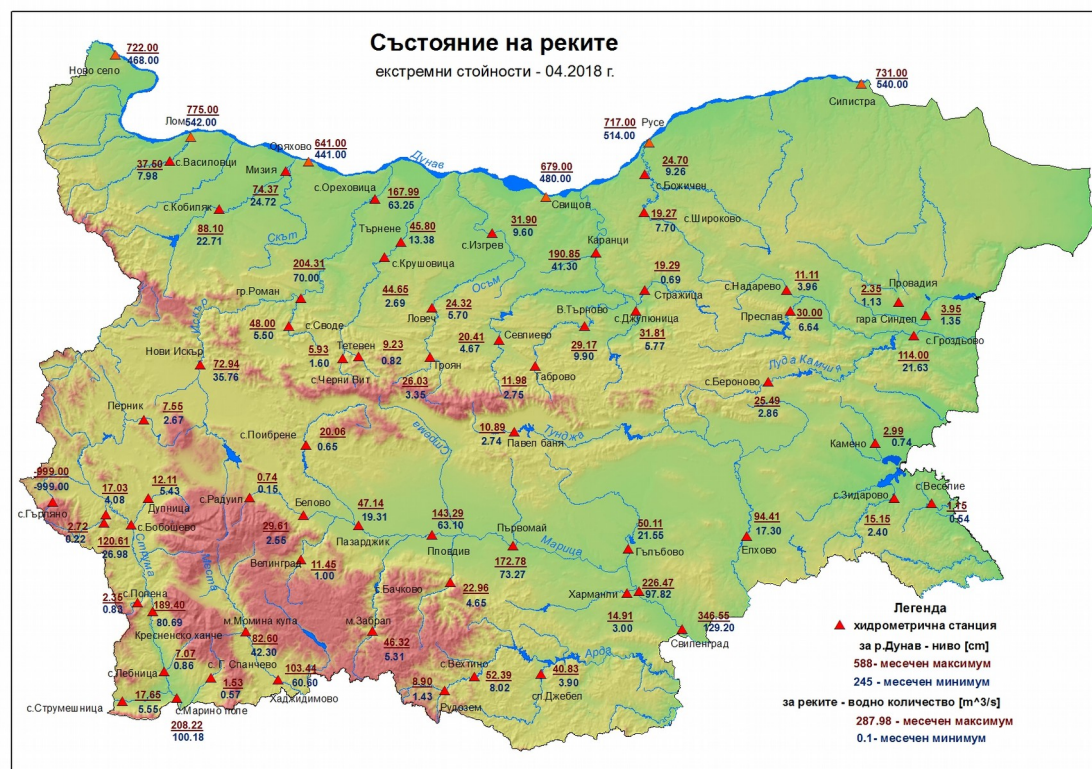

В Черноморския басейн обемът на речния отток за месец април е 339 млн. m^3 . Стойността му е с около 60% по-малка от стойността за месец март и около 1.3 пъти над стойността за месец април 2017 г. В резултат на валежи в периода 19-20.IV са регистрирани незначителни повишения на водните нива в басейна с до +20 cm на р. Факийска при с. Зидарово.

Обемът на оттока в Източнорубеломорския басейн за месец април е 983 млн. m^3 . Стойността му е с около 46% по-малка от стойността за месец март и близо 2 пъти над стойността за месец април 2017 г. В резултат на валежи в периода 6-8.IV са регистрирани краткотрайни повишения на речните нива в родопските притоци на р. Марица с до +57 cm на р. Чепинска при гр. Велинград.

В Западнорубеломорския басейн обемът на речния отток за месец април е 656 млн. m^3 . Обемът му е с около 20% по-малък спрямо този за месец март и над 2 пъти по-голям от този за месец април 2017 г. В резултат на валежи са регистрирани повишения на речните нива на: р. Елешница при с. Ваксево с +17 cm и р. Струма при гр. Перник с +28 cm в периода 1-2.IV и на р. Места при Момина Кула с +45 cm и при гр. Хаджидимово с +57 cm в периода 6-8.IV.

Средномесечните водни стоежи за месец април на р. Дунав при всички измервателни пунктове в българския участък са с 15-25% над месечните норми за април и с 62-100 cm над стойностите за миналия месец.

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

През април изменението на дебита на изворите се характеризираше с големи пространствени вариации и слабо изразена тенденция на покачване. Повишение на дебита беше установено при 22 наблюдателни пункта или около 56% от наблюдаваните случаи. Най-съществено беше повишението

на дебита в Градешнишко-Владимировски, Бобошево-Мърводолски, Гоцделчевски и Разложки карстови басейни, както и в басейна на студени пукнатинни води в Рило-Пирински район. В тези случаи средномесечните стойности на дебита на изворите са над 140% (от 140 до 633%) от същите стойности, регистрирани през март. Понижение на дебита беше установено при 17 наблюдателни пункта. Най-съществено беше понижението на дебита в Милановски, Ловешко-Търновски и Котленски карстови басейни, както и в басейна на Тетевенска антиклинала. В тези случаи средномесечните стойности на дебита на изворите са от 44 до 54% от същите стойности, регистрирани през март.

През април пространствените вариации на нивата на подземните води от плиткозалягащите водоносни хоризонти (тераси на реки, низини и котловини) бяха с много добре излазена тенденция на покачване. Повишение на водните нива с 2 до 182 cm, спрямо март, беше регистрирано при 51 наблюдателни пункта или при около 73% от случаите. Най-съществено беше повишението на нивата на места в терасите на реките Дунав (Видинска, Арчар-Орсойска и част от Карабоазка низини), Камчия, Марица и Тунджа, в Дупнишка и Карловска котловини, както и на места в Горнотракийска низина. Понижение на водните нива с 3 до 114 cm спрямо март, бе установено при 19 наблюдателни пункта, като най-съществено то беше за подземните води на места в терасите на реките Огоста, Искър и Тунджа, както и в част от Софийска и Сливенска котловини.

През април нивата на подземните води в Хасковски басейн предимно се повишиха с 20 до 54 cm.

Нивата на подземните води в сарматски водоносен хоризонт на Североизточна България имаха пространствено разнообразие на измененията с отклонения от средните стойности за март от -7 до 47 cm и добре изразена тенденция на повишаване.

През април нивата и дебитите на подземните води в дълбокозалягащите водоносни комплекси и водонапорни системи имаха голямо пространствено разнообразие на вариациите със слабо изразена тенденция на повишаване. Нивата на подземните води в барем-аптски водоносен комплекс на Североизточна България имаха преобладаваща тенденция на покачване с вариации от -8 до 202 cm. Разнообразни вариации (от -11 до 123 cm) със слабо изразена тенденция на покачване имаха нивата на подземните води на малм-валанжски водоносен комплекс на същия район на страната.

Повиши се нивото на подземните води в Ихтиманска, Средногорска и приабонска в обсега на Пловдивски грабен водонапорни системи съответно с 6, 5 и 14 cm, а в подложката на Софийски грабен се понижи с 3 cm.

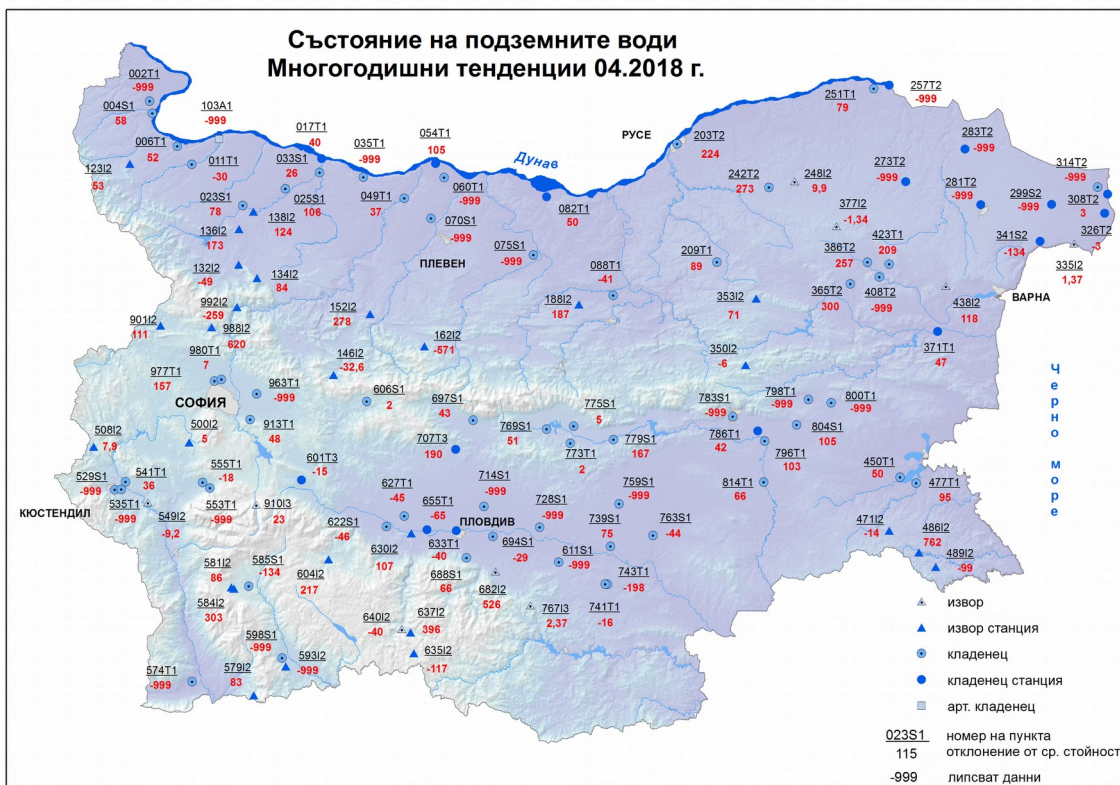
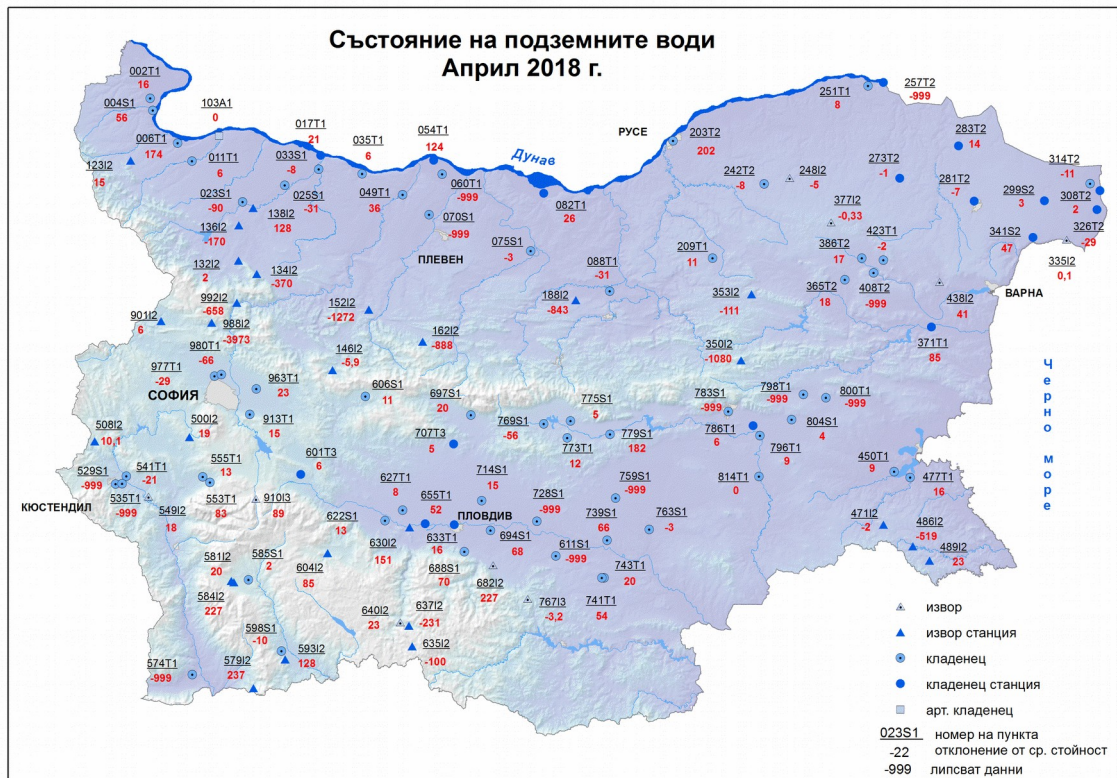
През месец април дебитът на подземните води в обсега на Ломско-Плевенска депресия и басейна на Джермански грабен остана без изменение, а във Варненски артезиански басейн се понижи с 0.23 l/s.

В изменението на запасите от подземни води през април беше установена добре изразена тенденция на повишаване при 71 наблюдателни пункта или около 68% от случаите. Повишението на водните нива (с 2 до 311cm) спрямо нормите и средномногогодишните месечни стойности за април е най-съществено за подземните води на места в терасите на реките Дунав (Карабоазка низина), Огоста, Тунджа и Средецка, в части от Софийска и Сливенска котловини, в барем-аптски и малм-валанжски водоносни комплекси на Североизточна България, както и в Средногорска и приабонска водонапорни системи.

Повишение на дебита с отклонения от месечните норми за април от 1.37 до 762 l/s беше установено в 24 наблюдателни пункта, като най-съществено то беше в Нишавски, Разложки и Куклен-Добростански карстови басейни, както и в басейните на Преславска антиклинала и част от Стойловска синклинала. В тези случаи повишението на дебита на изворите е от 166 до 477% от нормите за месец април.

Понижението на водните нива с 2 до 198 cm, спрямо нормите и средномногогодишните месечни стойности за април, беше най-голямо за подземните води на места в терасите на реките Места и Марица, в части от Софийска и Карловска котловини, и в Горнотракийска низина, в Хасковски басейн, както и на места в сарматски водоносен хоризонт в Североизточна България.

Понижението на дебита, с отклонения от нормите от 1.34 до 571 l/s, беше най-голямо в част от Бистрец-Мътнишки, Етрополски и част от Настан-Триградски карстови басейни, както и в басейните на Тетевенска антиклинала и част от Стойловска синклинала. В тези случаи дебитът на изворите е под 70% (от 56 до 69%) от нормите за месец април.

Директор на НИМХ проф. д-р Христомир Брънзов
Телефон: 02 975 39 96
Факс: 02 988 03 80, 02 988 44 94
Телефонна централа: 02 462 45 00
1784 София, бул. "Цариградско шосе" 66
e-mail: office@meteo.bg
<http://www.meteo.bg>

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Главен редактор доц. д-р Илиан Господинов
проф. д-р Валентин Казанджиев
доц. д-р Мария Коларова
доц. д-р Марта Мачкова
доц. д-р Снежана Балабанова
Редактор д-р Милена Аврамова

Част I. К. Стоев, доц. д-р И. Господинов, д-р Л. Бочева, доц. д-р Б. Ценова
Част II. Д. Жолева, доц. д-р В. Георгиева, проф. д-р В. Казанджиев
Част III. доц. д-р Е. Христова, доц. д-р Б. Велева
Част IV. д-р инж. Г. Кошинчанов, инж. В. Йорданова, инж. В. Стоянова
Част V. доц. д-р М. Мачкова
Уеб страница на Бюлетина. инж. Ц. Младенова

© Национален институт по метеорология и хидрология. Б А Н, 2018 г.

ISSN 1314-894X